1962
ଡିସେମ୍ବର, 21

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ବନାରସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ

(ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିହ୍ନା, ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର,
କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ
ଜେ. ସି. ଶାହା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କି -'ପଦାନୁକ୍ରମ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ'- ଏହାର ଅର୍ଥ - ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ।

ଉତ୍ତରଦାତା ବ୍ୟାଙ୍କର ସରକାରୀ ସମାପକ ବ୍ୟାଙ୍କର ଦୁଇଟି ଘର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଘରଗୁଡିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମଞ୍ଜୁରି ସହିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଘର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜଣକ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ମାଲିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କ ଠାରୁ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ତାଙ୍କୁ ବେନାମୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବିକ୍ରୟକୁ ଅବୈଧ ଏବଂ ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ପୁନଃ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ପାଇଁ ସରକାରୀ ସମାପକ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଯାଞ୍ଚ କମିଟିର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସେହି ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦମନ କରି ବ୍ୟାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କର ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କୁ ଘର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଏକସ୍ୱ ପତ୍ରର ଖଣ୍ଡ 10 ଅଧୀନରେ ଅପିଲରେ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମାମଲାକୁ ପ୍ରମାଣିକୃତ କରିଥିଲେ । ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କ ତରଫରୁ ଆବେଦନଟିର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏହି ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନଟି ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, କାରଣ ଆବେଦନରେ ଆଇନର କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ନକରି

1962
ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ବନାରସ ବ୍ୟାଙ୍କ
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ଅନୁଯାୟୀ 'ପଦକ୍ରମ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ 'ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧୀନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଆବେଦନରେ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏଥିରେ ଆଇନର କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦେଓକି ନନ୍ଦନ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, A.I.R. 1959 All. 10, ଖଣ୍ଡନ କରାଯାଇଛି ।

ତୁଲସେ ପର୍ସୌଦ୍ ଭକ୍ତ ବନାମ ବେନାଇକ୍ ମିସର୍ (1896) L.R. 23 I.A. 102, *ପ୍ରୋଭାୱତୀ କୁଁଅଁର ବନାମ ପାନମାଲ୍ ଲୋଧା*, (1941) 45 Cal. W. N. 1002, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଲାଲି ପ୍ରସାଦ ଜୟସୱାଲ ବନାମ ଦ କର୍ଣ୍ଣାଲ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ କମ୍ପାନୀ [1964] Vol. 1 S.C.R. 270, ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 569/1960 ।

ବିଶେଷ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 214/1956ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 9 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1958 ର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିରୁ ଅପିଲ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ *ରଙ୍ଗନାଧମ ଚେଟ୍ଟୀ, ଏ. ଭି. ରଙ୍ଗମ, ଏ. ବେଦାବଲ୍ଲୀ* ଏବଂ *ଏମ୍. ଆଇ. ଖୋୱାଜା* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ *ଜି. ଏସ୍. ପାଠକ* ଏବଂ *ଜି. ସି. ମାଥୁର* ।

1962, ଡିସେମ୍ବର 21 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

1962
ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ବନାରସ ବ୍ୟାଙ୍କ
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ କ୍ରମେ ଏହା ପରଠାରୁ 'ବ୍ୟାଙ୍କ' ନାମରେ ନାମିତ 'ବନାରସ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ' କୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1913 ର ଧାରା 178-A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଯାଞ୍ଚ କମିଟି ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ କମିଟିର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ଏହି ଆବେଦନରେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ଥିଲେ । ସରକାରୀ ସମାପକ ଦୁଇଟି ଘର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ବ୍ୟାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଂଶବିଶେଷ ଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀ ରୋଶନ ଲାଲ ଏହି ଦୁଇଟି ଘରକୁ 18,000/- ଟଙ୍କାରେ କିଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସରକାରୀ ସମାପକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରି ସହିତ ଦୁଇଟି ଘର 2 ଅଗଷ୍ଟ,1941 ରେ ରୋଶନ ଲାଲଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ହେଉଛନ୍ତି ଘରର "ପ୍ରକୃତ ମାଲିକ" ଏବଂ ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କଠାରୁ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦଙ୍କ ପାଇଁ "ବେନାମୀ" ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ରୋଶନ ଲାଲ ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପରେ, ସରକାରୀ ସମାପକ ଏହି ବିକ୍ରୟକୁ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଏବଂ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଘର ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ପୁନର୍ବାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏକ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଯେ ସେ କ୍ରୟରେ ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହକୁ ଦମନ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କମିଟିର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ସେ ବ୍ୟାଙ୍କର ଜଣେ ନ୍ୟାସୀ ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ବ୍ୟାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି କିଣିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କର ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କୁ ଘରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶକୁ ଏକସ୍ୱ ପତ୍ରର ଖଣ୍ଡ 10 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 33 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମାମଲାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି:

"ଏହା ବିବାଦିତ ନୁହେଁ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ 20, 000/-ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାବି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ, *ଶ୍ରୀ ଦେଓକି*

1962
ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ବନାରସ ବ୍ୟାଙ୍କ
ଲିମିଟେଡ଼
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ନନ୍ଦନ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ([1]) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ମାମଲା ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରେ ବୋଲି ବିନା କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅଧିକାର ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯିବ ।"

ସରକାରୀ ସମାପକଙ୍କ ତରଫରୁ ଆବେଦନଟିର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନଟି ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, କାରଣ ଆବେଦନରେ ଆଇନର କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ନକରି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଆମ ମତରେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଦେଓକି ନନ୍ଦନ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ [1] ମାମଲାରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> “ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133ର ଖଣ୍ଡ (1) ଅନୁଯାୟୀ 'ପଦକ୍ରମ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଅଧୀନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନୁହେଁ ।
>
> ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଏହାର ମୂଳ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଏକ ଆଦେଶ ଉପରେ ଏକ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଅପିଲିୟ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ଏକ ଅଧିକାରର ବିଷୟ ଭାବେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ଅନୁଯାୟୀ ରହିଛି, ଯଦି ଦାବିଟି 20, 000/- ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ଯେ ଏହି ମାମଲା 1962 ମସିହାରେ ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।"

---

(1) A.I.R. 1959 All. 10

କିନ୍ତୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ରେ ଥିବା 'ପଦକ୍ରମ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ 'ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧୀନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ । *ତୁଳସି ପର୍ସୌଦ୍ ଭକ୍ଟ ବନାମ ବେନାଇକ୍ ମିସର୍(1)* ମାମଲାରେ, ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଏହି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ ଏକ ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାର କରୁଥିବା ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି ଏକସ୍ୱ ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ରାୟ ଉପରେ ଏକ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପଦକ୍ରମ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଏକ ଅଦାଲତ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 596, 1882 ର ଅଧିନିୟମ XIV ଅଧୀନରେ (ଯେଉଁଥିରୁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ସମାନ ଥିଲା) ଏକ ଅପିଲ କେବଳ ଯଦି ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଜଡିତ ଥାଏ ତେବେ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ ନିକଟରେ ଅପିଲ ପାଇଁ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରିବ । ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲେ:

> "ମହାମାନ୍ୟମାନେ ଭାବନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଉପରେ ଦସ୍ତାବିଜ ସଂରଚନା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ, ଏବଂ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ସମକାଳୀନ ଫଳାଫଳ ରହିଛି । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।"

ପ୍ରୋଭାୱତୀ କୁଓର ବନାମ ପାନମଲ ଲୋଧା(2) ମାମଲାରେ, କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାର କରୁଥିବା ଜଣେ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି, ତେବେ ଆଇନର ଏକ ମୂଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନିକଟରେ *ଲାଡଲି ପ୍ରସାଦ ଜୟସୱାଲ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣାଲ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍(3)* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908ର ଧାରା 100 ଅଧୀନରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ଜଣେ ବିଚାରପତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ପଦକ୍ରମ ନିମ୍ନ

(1) (1896) L.R. 28 I.A. 102
(2) (1941) 45 Cal. W.N. 1002
(3) [1964] Vol. 1 S.C.R. 270

1962
ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ବନାରସ ବ୍ୟାଙ୍କ
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହ

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକସ୍ୱ ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ମାମଲାରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (a) ରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ପଦକ୍ରମ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧୀନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନୁହେଁ ।" ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧୀନସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହେଉଛି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯେତେବେଳେ କି ତୁରନ୍ତ ତଳେ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ହେଉଛି ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯାହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।" ସେହି ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ମୂଳ ନ୍ୟାୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାର କରୁଥିବା ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ଏକ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପଦକ୍ରମ ତଳେ ଏକ ଅଦାଲତ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସ୍ୱୀକୃତି ସଠିକ୍ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଏବଂ ଯେଉଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ସେଥିରେ ଆଇନର କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣିତ କରିନାହାଁନ୍ତି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଉ ବୋଲି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।